

оксидантів рослинного походження, зокрема, препаратів ехінацеї пурпурової. Автор понад 320 наукових і навчально-методичних праць, 8 навчально-методичних посібників із клінічної фармакології, 40 патентів та авторських свідоцтв. Чимало праць опубліковано за кордоном. Під його керівництвом захищені 3 докторські та 9 кандидатських дисертацій.

Був головою Центральної методичної комісії академії, чл. правління Українського товариства геронтологів і гериатрів, чл. наукової експертної ради Державного фармакологічного центру МОЗ України, чл. Ради фармакологів України.

Лауреат премії АМН України (2004), Державної премії України (2016).

Пр.: Фармакотерапія хронічних обструктивних захворювань легень. — Полтава, 1995; Фармакологія: Підручник. — К., 1996 (співавт.); Фармакологія: Учебник. — М., 1999 (співавт.); Латинська мова. Рецептатура. Клінічна термінологія: Підручник. — К., 1999 (співавт.); Внутрішні хвороби. Фармакотерапія больового синдрому: Підручник. — Полтава, 2003 (співавт.); Оптимізація імунологічної корекції при загостренні хронічного обструктивного захворювання легень // Актуальні проблеми сучасної медицини. — 2013. — Т. 13. — № 2. — С. 72-77 (співавт.); Фармакотерапія в стоматології: навч. посіб. — Вінниця, 2014 (співавт.); Фармакологія: Підручник. — Вид. 4-е. — Вінниця, 2017 (співавт.).

Дж.: http://www.umsa.edu.ua/kaf-home/endocrinology/kaf_endocrinology_kolektiv.html.
Лім.: Українська медична стоматологічна академія. 1921–2001: Іст.-публіц. нарис / автор. кол.: З. О. Борисова, Є. О. Воробйов, Н. А. Германчук [та ін.]. — Полтава, 2001; ЕСУ. — К., 2004. — Т. 3. — С. 94.

С. П. Безноса

БОБИРЬОВА

Людмила Єгорівна (21.11.1945, м. Фергана Узб. РСР) — лікар, д-р мед. н. (1997).

Дружина В. М. Бобирьова. Закінчила Ленінградський медичний педіатричний інститут (1974). Працювала лікарем; з 1980 — в Українській медичній стоматологічній академії (Полтава): клінічний ординатор, з 1982 — асист., з 1994 доц. каф. нервових хвороб, з 1998 — проф. каф. терапії з ендокринологією факультету після-

дипломної освіти, з 2001 проф., зав. каф. ендокринології з дитячими інфекційними хворобами ВДНЗУ «УМСА». Лікар-ендокринолог вищої кат.

Досліджує проблеми вільнорадикальної патології (діагностика, профілактика, лікування), тканинної і клітинної трансплантації при ендокринній патології. Автор 211 наукових праць, має 23 патенти на винаходи. Під її керівництвом захищено 3 кандидатських дисертацій. Чл. спеціалізованих рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій в Інституті проблем ендокринної патології при ДУ «Інститут ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» (м. Харків) та Українському науково-практичному центрі ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України (м. Київ).

Лауреат Держ. премії України у галузі науки і техніки (2002). Нагородж. дипломом Академії медичних наук України (2004). Лауреат Всеукраїнського проекту «Літопис досягнень сучасної медицини: Сучасна медицина та охорона здоров'я» (2010).

Пр.: Свободнорадикальное окисление, антиоксиданты и диабетические ангиопатии // ПЭ. — 1996. — Т. 42. — № 6; Влияние фенольных антиоксидантов на развитие аллоксанового диабета у крыс // Эксперим. и клин. фармакология. — 1997. — Т. 60; Терапия пробуколом у больных сахарным диабетом II типа // Vade Medicum. — 1997. — № 3; Внутрішні хвороби: Навч. посібник. — К., 1997; Внутрішні хвороби: Посібник. — К., 1998 (співавт.); The clinical cases of use of cryoconserved fetoplacental tissue in the complex therapy of diabetes mellitus // The Fourth Toronto-Stockholm Symposium on Perspectives in Diabetes Research, 4–7 July. — Stockholm, 1999; Епідеміологічні дослідження радіаційно обумовленої патології щитоподібної залози по Полтавській, Житомирській областях і по Україні в цілому у післячорнобильський період // Зб. мат. обл. наук. конф. «Медико-генетичні та екон. проблеми Чорнобильської катастрофи через 15 років», 19 квіт. 2001 р. — Полтава, 2001. — С. 45-60; Ендокринологія: курс лекцій. — Полтава, 2006 (співавт.); Діагностика та лікування йододефіцитних за-

хворювань: Навч. посібник. — Полтава, 2016 (співавт.); Ендокринологія. Фізична реабілітація та спортивна медицина: Навч. посіб. з тестового контролю українською, російською та англійською мовами. — Полтава, 2011 (співавт.); Избранные лекции по эндокринологии. — Полтава, 2013 (співавт.).

Дж.: http://www.umsa.edu.ua/kaf-home/endocrinology/kaf_endocrinology_kolektiv.html.

Лім.: ЕСУ. — Т. 3. — К., 2004. — С. 94; Науки світлі горизонти: Полтавці лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки: Біобібліогр. довідник. — Ч. 1 / Упоряд. Н. М. Требіна. — Полтава, 2014.

С. П. Безноса

БОБИРЬОВА

Марія Максимівна (07.04.1918, м. Кременчук, тепер Полтавської обл. — 25.06.2001, м. Київ) — мовознавець, д-р філол. н. (1968).

Учасниця Другої світової війни. Закінчила Харківський педагогічний інститут іноземних мов (1940). У 1945–1949 працювала перекладачем «Інтуриста» в Харкові та Києві. З 1949 — на педагогічній роботі. Викладала у Київському педагогічному інституті (1949–1951), потім у Київському лінгвістичному університеті: декан факультету франц. мови (1951–1963), доц. каф. (1965–1968), зав. каф. франц. філології (1968–1993), проф. (1969–1997), проф.-консультант (1997–2001). Дослідження з лексикології й синтаксису романських мов. Автор низки мовознавчих праць та навчальних посібників.

Нагородж. бойовими орденами СРСР, Чехословаччини, Польщі, орденом «За заслуги» 3 ст. (1997).

Пр.: К вопросу о морфологических вариантах ирреального условного периода. — К., 1960; Роль синтаксического фактора в выражении связи условия и следствия. — К., 1960; О словах, выражающих утверждение, отрицание и указание во французском языке: Лекция по грамматике франц. языка для студентов педаг. ин-тов иностр. языков. — К., 1961; О типологии предложения в современном французском языке. — М., 1964; Порядок слов в простом и сложном предложении во французском языке. — М., 1964; Проблемы функционального синтаксиса французского языка в сопоставлении с испанским и итальянским. — М., 1965; Роль герундиального обо-

В. М. Бобирьов.

Л. С. Бобирьова.

М. М. Бобирьова.